

Til Arbeidstilsynet

Oslo, 18.12.2024

Høringssvar fra Norsk Fysioterapeutforbund

Høring om endringer i arbeidsmiljøloven og forskrift om utførelse av arbeid for å tydeliggjøre regelverket om psykososialt arbeidsmiljø

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) viser til høring om forslag til endringer i arbeidsmiljøloven og forskrift om utførelse av arbeid for å tydeliggjøre regelverket om psykososialt arbeidsmiljø. Vi takker for muligheten til å bidra i prosessen og til å dele våre synspunkter på de foreslåtte tiltakene.

På bakgrunn av SINTEF-rapporten og tilbakemeldinger til NFF, ser vi positivt på Arbeidstilsynets forslag til tiltak for å forbedre det psykososiale arbeidsmiljøet i Norge. NFF mener at disse tiltakene er viktige for å sikre et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø for alle, og spesielt for fysioterapeuter som ofte jobber i yrker med risiko for både fysiske og psykiske belastninger.

Tydeliggjøringen av regelverket i arbeidsmiljøloven § 4-3 og de utdypende bestemmelsene i forskrift om utførelse av arbeid vil gi et klarere rammeverk for virksomhetene. Vi ser svært positivt på at arbeidstilsynet fremmer verktøy for arbeidsgiverne på hvordan de skal gå frem for å iverksette effektive tiltak.

Vi støtter også Arbeidstilsynets fokus på forebygging. Systemet med kartlegging av psykososiale arbeidsmiljøfaktorer, risikovurdering og utarbeidelse av planer og tiltak vil bidra til at virksomhetene jobber mer systematisk og proaktivt med å identifisere og håndtere risiko. Dette er viktig for å unngå at problemer utvikler seg og skaper negative konsekvenser for både den enkelte arbeidstaker og virksomheten som helhet.

Arbeidstilsynets initiativ til å utarbeide veilednings- og informasjonstiltak i samarbeid med partene i arbeidslivet er et godt grep. Dette vil bidra til å øke kunnskapen om psykososialt arbeidsmiljø og sikre en god implementering av de nye reglene.

Innspill til de konkrete endringene og etterfølgende veiledning

Til punkt 8.1: Foreslåtte endringer i aml. § 4-3:

NFF ser det som hensiktsmessig med det foreslåtte nytt første ledd i arbeidsmiljøloven § 4-3:

(1) Arbeidet skal organiseres, planlegges og gjennomføres slik at det psykososiale arbeidsmiljøet i virksomheten er fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, sikkerhet og velferd.

Dette tydeliggjør betydningen av organisatoriske forhold, jf. arbeidstilsynets arbeidsmiljømodell som samler og synliggjør hvilke krav arbeidsmiljøloven stiller til virksomhetenes arbeidsmiljø.

NFF mener at organisering og psykososiale forholdets betydning for et **helsefremmende arbeidsmiljø** bør komme tydeligere frem i selve endringene - enten i lovteksten eller i forskriften, jf. høringsnotatets eksempler i avsnitt 2.2, 2.4, 4.2, 4.3, 6.4 og 6.6.1.

I tillegg til å tilføye begrepet "helsefremmende" i loven, f.eks. i det foreslåtte § 4-3 første ledd, er det mulig at flere helsefremmende faktorer kan trekkes frem i det foreslåtte nye andre leddet. F.eks. kan følgende faktorer legges til:

- medvirkning, deltagelse og selvbestemmelse (kontroll)
- arbeidslivets sosiale funksjon

Med flere internasjonale arbeidsmiljøer er også kunnskap om kultur(forskjeller) viktig; eksempelvis forskjeller mellom ledelsens og ansattes kultur, verdier og forventinger til arbeidslivet.

Til punkt 8.2: Forslag til endringer i forskrift om utførelse av arbeid

Det vises til våre innspill til punkt 8.1 over, og dermed mulige konsekvenser for innholdet av forskriftens andre del § 1A –1 til 1A-5.

Spørsmål vedrørende § 2A-3 sett opp mot § 3A-3

NFF stiller spørsmål til hvorfor § 2A-3 *Kartlegging og vurdering av risiko for å bli utsatt for trakassering* har en mer utfyllende liste enn § 3A-3 *Kartlegging og vurdering av risiko for vold og trusler*. Vil det ikke være de samme vurderingene som må ligge til grunn her?

Innspill til Arbeidstilsynets fremtidige nettsider med veiledning

1. NFF anbefaler at det i veiledningen om psykososialt arbeidsmiljø også poengteres betydningen av utvikling av muskel- og skjelettplager, slik det beskrives i høringsbrevets avsnitt 2.2.
2. NFF anbefaler at Arbeidstilsynets arbeidsmiljømodell og tilhørende veiledning justeres slik at den omtaler de samme psykososiale risikofaktorer som det refereres til i forskningen og som begrunner de foreslåtte endringene.
3. NFF anbefaler under veiledningen til endringene å vise til helsefremmende arbeidsmiljø, jf. Arbeidstilsynets sider, [Helsefremmende arbeidsplassar](#).

NFF ser frem til kommende veiledning på nettsidene til Arbeidstilsynet om kartlegging og risikovurdering i praksis. Høringsnotatet og de foreslåtte endringene er viktige og forholdsvis omfattende. Det kan bli en utfordrende balansegang å lage et verktøy for arbeidsgiverne som er enkelt og tydelig, samtidig som det inneholder all nødvendig informasjon de trenger i dette arbeidet.

NFF håper våre innspill vil bli tatt i betraktning i det videre arbeidet, og at de kan bidra til en bedre løsning på de utfordringene som er beskrevet i notatet.

Takk for muligheten til å bidra med våre synspunkter. NFF står til disposisjon for ytterligere spørsmål eller oppklaringer om nødvendig.

Vennlig hilsen

Stig Fløisand
forbundsleder
Norsk Fysioterapeutforbund

Brevet er elektronisk signert.